

HOVORNA.

První částí prvního (druhého) tématu... (small text about the article's structure)

Spencer, Neb. — Prosim sdělte v Hovorě 1.) Jestli jest Fort Randall rezervace otevřena k veřejnému osazování a vzdělávání, neb tady některé anglické listy psaly, že odtud osadníci budou vyhnáni. 2.) Kdy přijde rezervace k vyměření a jestli bude příslušeti k Boyd Co. 3.) Jestli jest část F. H. rezervace, v Dakotě, otevřena k osazování, anebo jest již zcela osazena. 4.) Jaké má člověk právo na pozemek na rezervaci, když má na něm postavený dřevák, maštal a studni, 10 akrů vzděláno, celých 160 akrů ovocaných a 10 akrů zasázeno kornou. Bydlel tam 3 měsíce, pak odešel na 10 neb 15 dní a někdo jiný se v jeho nepřítomnosti na pozemku usadil. Který z nich má větší právo? Václav Dvořák.

Odpočít. — Zákon přijatý v posledních chvílích minulého kongresu ustanovuje, že sekce lichou číselované, v té části Fort Randall vojenské rezervace, kteráž leží v Nebrascce, mohou po vyřešení býti vyvoleny státem Nebraska dýkolyvík do roka po uložení úředních rozměrů v pozemkovém úřadě onoho distriktu, za část pozemků darovaných státu co náhrada za školní pozemky ztracené, jež by jinak tátu náležely, dle zákona, jímž Nebraska za stát připuštěna byla, když stát Nebraska se vzdá všech dalších podobných nároků pro budoucnost. Sekce sudou číselované a zbylé sekce lichou číselované, bude lze zaujmáti pouze dle zákona homesteadního, ale nežli to dovoleno bude a nežli budou pozemky ty prohlášeny za otevřené osadnictvu, musí dříve sekretář vnitra ustanoviti trojčlennou komisi, jež ocení pozemky ty a sice dle čtvrti a ustanoví cenu každé čtvrti a ti, kdož pozemky ty zaujmou, musí zaplatiti za ně ve třech lhůtách, jaké ustanoví sekretář vnitra a mimo to podrobit se zákonům homesteadním. Konečně dává zákon sekretáři vnitra, aby dal pozemky ty vyměřiti. Z toho jde tudíž na jevo: — 1.) Že rezervace otevřena není a nebude až po vyměření. 2.) Kdy bude vyměřena, to ví pouze sekretář vnitra a není nám známo, že by byly učiněny nějaké kroky v tom směru. — Ovšem, že část ta případně k Boyd Co. — 3.) Jak dalece víme, zákon o rezervaci v Dakotě neprošel a kdyby byl prošel v tom znění, jak byl podán, tedy by nebylo tam dovoleno zaujmání a osazování, jelikož podle předlohy sen. Pettigrew měla celá ta část případně S. Dakotě co školní pozemky. 4.) Po našem názoru nemá tu ani jeden, ani druhý práva, jsou oba squateři — Za jiných okolností, kdyby totiž byla předloha prošlá zněla v ten smysl, že po vyměření budou pozemky tam zaujmány na homesteady, soudili bychom, že nevádí nic v osazování; a že pak každý bude moci zaujmáti osazenou část dle zákona o zaujmání pozemků nerozměřených. Vřak, jelikož mají pozemky býti prodávány, nedovedem pověditi, jak to konečně dopadne. Může být, že vláda dovolí každému podržet pozemek osazený, když zaplatí zaň cenu odhadnutou, může ale také být, že se stane, jak ony anglické časopisy píší. My aspoň nechtěli bychom si vzíti na zodpovědnost raditi někomu, aby se tam osazoval, pokud pozemky vládou otevřeny nebudou.

Verdigre, Neb. — Prosim, sdělte v Hovorě: 1.) Co vlastně jest na anglicky You, je to ty, aneb vy. — 2.) Když rybář ztratí kalhoty u příteli a ten žádá 10 centů náležitého, ač kalhoty za desák nestojí, jak to srovnat. Josef Levý.

Odpočít. — 1.) You znamená Vy, používá se ale všeobecně všude i tam, kde my užíváme ty. V au

gličně používá se slova ty (thou) pouze v modlitbě (k bohu) a v básních. — 2.) Jakkolivěk, jen ne prostřednictvím Hovorný. Místo v Hovorě jest příliš cenné, než aby hlouposti, které ani za 10 centů nestojí, je sanjmasly.

Caldwell, Tex. — Prosim, sdělte v Hovorě, proč Moravané v Texasu nedali se při minulém censu zapsati co Čechové a raději dali se počítat za Rakušany. T.

Odpočít. — To jest jedna z věcí, kterou nevím, — to ví jen oni sami. Pochybujeme, že oni sami se udali co Rakušané; nepochybně ti, jenž počítáni jsou za Rakušany, udali se co Moravané, ale jelikož lidná národnost moravská se neuznává, byli vřaděni mezi Rakušany, ač každý Moravan je dle národnosti Čech, tak jako jím je Táborák, Domalilčák, Čáslavák aneb Pražák. Vřdyr mnozí z našich nejznámějších mužů byli Moravané. Náš Jan Amos Komenský byl Moravan rodem, Čech národností. Náš historik, "otec národa", František Palacký byl národností Čech a rodem Moravan. Spisovatel Gustav Pfeiffer byl rodem Moravan a jini četní naši mužové byli rodu moravského, ale proto upřímnými a horlivými Čechy. Jestli kdo v Moravě rozený v Texasu neb jinde schválně a zúmyslně dal se zapsati po národnosti co Moravan, vyvedl takovou hloupost, jako kdyby Domalilčáci, Táboráci a Čáslaváci nedali se psáti co Češi, nýbrž po kraji, v němž bydlí.

Ze St. Paul, Minn.

V nenadálé smrti br. Jana F. Píchy dne 1. května 1893 cíti každý, kdo jej v pravdě znal, ztrátu nenahraditelnou. Zemřelý byl zakladatelem Slov. Lýpy zde v únoru 1869 a vždy se sčestně všech národních podniků a pomáhal k jejich zdaru. Poslední podnik jeho ku prospěchu krajanů byl založení spolku Č. S. P. J. zde, a tž v Jednotu co číslo 3. 4. července 1892 uveden. On, zakladatel a první z kruhu toho odešel! Ztratili jsme souduhu navždy! Ve spolku tom bral velký podíl, o jeho dobro a vzrůst se staral věrně. On pomáhal slabým! Tato snaha jeho byla však některými "také národovci" ve zlé vykládána, kteří se snažili cestu jemu trniti, život strpčovati a i jej pronásledovati všemi možnými prostředky. Msta ta ani ve smrti konce nebrala, nýbrž až za hrobem teprv se končila.

My neseme tichý, srdečný soucit a vzpomínáme jeho dobrých vlastností. Vřak tato slova jsou slabá a nepomáhají.

Br. J. F. Pícha byl liberálním bez vynášení se a pravdu zastával neohroženě v plné přesvědčenosti bez přetvářky. On byl pravý poctivec, pravý Čech, jakými my všichni chceme být. Jeho rukydání a soucitný úsměv byly důkazy jeho přátelství a upřímnosti; jeho zásady byly hluboké, pevné a tvrdé jak skály, proti kterým vlny nízkosti a maličkosti tloukly marně. Kráčel cestou možnosti a rovnoprávnosti. J. F. Pícha byl věrný muž.

Pročž usnešeno: Že smrtí Jana F. Píchy ztratili jsme věrného bratra, pečlivého člena, upřímného vlastence a Čecha, který vždy o dobro krajanů pracoval. Rodina ztratila pečlivého, starostlivého a věrného otce a manžela.

Uzavřeno: Že my tímto dáváme na jevo pozůstalé rodině naší upřímnou a srdečnou soustrast v této chvíli bolu, žalu a zármutku, jenž jí tak neočekávaně zastihl!

Uzavřeno: Že budeme míti vždy na zřeteli onu bezúhonnost a dobrosrdečnost, ve které zde s námi žil, a ctití jeho památku spojenou s láskou ve trvalé a v plné upřímnosti!

Uzavřeno: Aby tato naše usnešení byla dodána rodině, zanešena v knihu protokolní, a otištěna v časopisech, jichž jednatelem zemřelý byl.

Jmenem spolku číslo 3. Č.S.D.P.J. Franta A. Křeh } Franta J. Kočí } Výbor. Franta Franěk }

Listy z New Yorku.

Dne 17. června, 1897.

V posledním čísle Pokroku Západu četl jsem dopis obě Langers, v němž mne obviňují z antisemitismu. Je pravda, že nejsem zrovna přítelem židů, ale že bych jim vědomě křivdil, v tom se p. L. mylí. Že se ve svých dopisech tu a tam o nich nepřívětivě zmíním, za to věru nemohu. Když náčelník přístěhovalecké úřadovny, dr. Senner, rozený moravský lid, na své úřední správě zmínil se o ruských židech, co živlu nešťálovcem, byl také jedním cinci-natským rabínem obviněn s antisemitství. Podobné výtky by si zasloužily pojišťovny proti ohni, kteří nechtí pojišťovati majetek v ruskolidské čtvrti a velko-obchodníci, kteří jistě třídě židovských obchodníků odpráží úvěr. Každý, ať dělník, nebo továrník nebo obchodník děst se té židovské záplavy, která se na nás z Ruska hrne, a slyšel jsem vynikajícího židovského obchodníka, kterak lálefil na ruské židy. Mezi jiným pravil: Diese Russen und Polaken bringen Unheil an das Land. Znám mnoho českých židů, kteří se ruských svých souvěrců přímo štítí a nechtí s nimi ani bydlet pohromadě, žalující na jejich špinavé zvyky. I sama israelaká aliance nepřeje si dalš jejich přechod, poněvadž se obává, že zostudí celé plémě. Nuže, těchto ruskopolských židů máme v New Yorku as 150,000 a nikde si přátel nezjednáji. V dílnách, zlo-pověstných želmárnách, pracují za mzdu, za kterou by ani Ital nepracoval, jako obchodníci stlačují ceny, že jiný obchodník to není s to vydržeti, jako továrnici falšují zboží a prodávají pak pod cenu, a když to nejde, tu buď úpadek nebo oheň pomůže. Kdo by je mohl milovat, když existenci každého z nás ohrožují? O našich krajanech semitského původu jsem se dosud ani slovem nezmínil, ač by se jim právem mohlo vytýkat, že jsou Čechy "for revenue only", ovšem jen v této zemi. V Rakouska jsou našimi úhlavními nepřátely a nebýti židovského tisku, jsem jist, že by nepřátelství mezi Čechy a Němci nebylo dostupilo takového stupně. Nebyly to židovské noviny, které pojmenovaly Čechy inferiorním národem? Za všeku věrnou oddanost židů Němcům dostává se jim od nich "Judenhetze" a od nás za všechen útisk a hanu če kajlí lásku? Vřdyt i ti, kteří mezi Čechy žijí a za svůj blahobyt jen jim děkují, mluví s opovržením o nich a teprve od té doby obracejí, aspoň ti moudřejší, co český lev na ně vyecenil zuby. Dobrá shoda mezi Čechy a židy, mezi oněmi usedlými, záleží jen na těchto. Čech je věru více než snášenlivý. Co by se židům dělo, kdyby tak v Berlíně, Vídni nebo Pešti vystupovali proti domácímu obyvatelstvu, jako to čini v Praze?

V minulém týdnu měli jsme příležitost nahlédnouti na řádění bohaté korporace cukerní. V Havemayerově cukrovaru v Brooklyně zastavili topiči, počtem 78 mužů, práci. Žádali aby pracovní doba byla snžena na osm hodin denně. Dopusud pracují dvanáct hodin v nepřetržení a to v atmosféře, jejíž teplota nikdy neklesne pod 120 stupňů, za to ale často stoupne nad 150 stupňů. Za to dostávají královskou odměnu, dva dolary dvacet centů denně. Voják jdoucí do bitvy má větší naději, že vyvázne životem než topič v cukrovaru. Loni během leta na pět set mužů bylo odveženo v ambulanci do nemocnice. Stalo se, že v jednu dobu, kdy po několik dnů za sebou panovalo nesnesitelné vedro, všechny ambulance v Brooklyně byly rekvirovány aby odvážely nešťastné oběti cukerního trustu. Když výbor strajkářů předložil panu

Havemayerovi svou žádost, odpověděl tž: "Ať jsem zatracený, jest-li udělám po vaší žádosti!" Na tuto hrubou odpověď tákal se mluvčí delegace klidně: "A jak kdyby naši lidé chtěli za patnáct centů pracovat osm hodin, ani k tomu by jste nesvolil?" Na to H. drze: "Ani tehdy ne!" Leč mluvčí topičů nenechal se vyrušit: "Naši lidé nejsou s to pracovat dvanáct hodin denně v horkém počasí. Loni odvezeno bylo odtud 500 lidí do nemocnic, kdež několik tučtů z nich zemřelo. Již tehdy bylo nám raděno ku stávoce, leč my nechtěli využítkovat vašich nesnází a nyní když se nechoeme vysadit loňským hrozným zkušenostem, tu máte pro nás jen: "Ať jaem zatracený, učiním-li tak." Na to H.: "Nemohu učinit co řádíte." Sotva delegace odešla, povolal Havemayer policii, aby chránila majetek nezákonně korporace. Tak jedná s dělnictvem bohatá korporace, která loni vyplatila třidvacet procent užitku z kapitálu dvojnásobně zvodnělého. Může se potom někdo diviti, že dělnictvo nechce rozumět takové ochraně? Věřu, kdyby Havemayer musel kupovat topiče v otevřeném trhu, jako to činili jižní otrokáři, že by s nimi zacházeli lidštěji! Takto na jímá si dělníky pouze na den a vypustí-li některý z nich před večerem duši, on z toho škodu nemá.

Co takto hrabivi továrníci nič po tučtech životy statných, zdravých mužů, namáhá se věda, aby zachránila životy lidí nezuživých. Dr. Phillips právě provedl v medicínské akadémii zkoušku s elektrickou lampičkou tak jemné konstrukce, že není větší než hrách. Umístěna je ve skleněné kuličce, která je naplněna vodou, aby ztránila teplotu vlastní trubice, v níž se nachází drátík spojený s elektrickou baterií. Lampička má svítivost čtyř svíček. Dr. Pětters v úplně zatmělém pokoji dal si lampičku do úst a spustil proud. Výsledek byl překvapující. Shromáždění lékařů viděli zřetelně každou kout a každou žilku v obličeji vynálezece. Při zavřených ústech mohli mu zuby spočítati. Účel lampičky je, aby se mohla prozkoumat každá část lidského organismu, která je poněkud přístupná. V pádu bolení zubů nebo kataru osvětí se dásně a nosní průchody a pozná se hned určité místo nemoce. Lampičku možno spustiti i do žaludku a třebaž pro větší objem nebylo by možno vše rozpoznat, přece v pádu nějakých velkých otoků možno je nalézt dle stínu, který vrhají. Jedinou vadou lampičky je, že tepla jí vyvinutou působí po několika minutách bolest, zvláště v části onemocnění, ale tomu se dá předejiti, když se občas proud elektrický přetrhne, aby lampička vychladla.

New York v brzku obohacen bude několika sochami, které budou vyhovovat uměleckému vkusu. Budou to sochy slavného amerického vlastence Nathana Hale-a, státníka Roscoe Conklinga, královny Isabelly kastilské (která dala Columbovi peníze na výzkumnou cestu) slavného dánského sochaře Thorwaldsena, ex-presidenta Chestera Arthura a konečně Tildena. Od nynějška každá socha městu darovaná bude podrobena kritice znalců. Tito posoudili také již stávající pomníky a o některých vyslovili se velmi nechalvě. Jsou to sochy Garibaldiho, Washingtona jižní Ameriky gen. Bolívara a Wm. Dodge. Venezuelská vláda učinila již kroky, aby jízdeckou sochu nahradila jinou, která by byla skutečně uměleckým dílem a sochy Garibaldiho a Dodge nejspíše octnou se v basementu arsenálu v Central Parku. Podobný osud byl v bezpochyby stihl také projektovaná socha Jana Husa, kterou někteří naši chtěli pořídit za pár tisíc dolarů.

Korporace, která vlastní Union, chce jej prodati na stav. Na tom hbitově má i mnohé zvláště starších osadníků, kteří loty a broby. Hřiditelstvo za hřbitov \$120,000, což je \$75,000 méně, než je odhadě jitelé lotů a hrobů. Nejspit, z toho souz.

Příteli sobotu budou vyjet. Jed, Sokol a družého stě spolku. Poněvadž oba sbory do protivných táborů, stoupajících chystají se na demonst. návštěvu. Jen aby nepřišlo vředech k nějaké srážce.

Důležité pro ženy a divy

jest Blahnikův Regulator pro nemoc. Tento lék účinkuje dělně proti všem ženským nemocem jako krvotoku, nepravidelné aneb zastavení.

Již z mnoha stran jsem dostal poručení a schválení pro jet účinky, an vždy pravidelně kdo jej v pádu podobných netřval. V. L. Blahnik, 372 W. 18th st., Chicago

\$10 odměny

za odnězení životka, který umírá pět let z má stáje labřičku Barb Wire (inmate) mohu se bez něho obejti.

Severus Balsam pro plícni a vy jest nejrozšířenějším, pro nejlepší lékem v Americe

Dr. Peterse HOBOK

jest pokládán za jeden z nejlepších léků doby. On čistí krev, obnovuje sílu, vypuzuje nemoc z těla, uváděje veškeré zány v dobrý a pravidelný běh. I připraven z více než třiceti rozličných stek, hlavně rostlinných a byl znám po více než sto let. Byl s velkým úspěchem užíván ve všech nemocích, zejména které mají původ v krvi a pokaženém jako: Zácpa, nezáživnost, neúživé a bolení hlavy, jaterní neduhy, nemocí blouznku, reumatism, špatné trávení, dyspepsie, tasemnice, ržlá, škřkavice, ralgie, razení a horečky, vodnatelnost, vy. bolení oběsná, uhry-vředy, vředivka, boule atd. HOBOKO není sím lékem, aniž se u lékařů křáží avšak muži a ženy, kteří sím byli v z vědomosti k lékaři a s přáním p svém spouštěm, zastávají místo jed. a umožňují tím, aby i vzdáleným ne-mohlo býti poslouženo. Jest to nevýh. domácí lék, zejména v místech, vich od lékařů a lékařníků. Lék tento neb. žet od lékařů, nýbrž pouze u jednatelů. Nem-li dátiš podrobnosti v okolí, tak pište o dalš podrobnosti psaného

Dr. Peter Fahr, 112-114 S. Hoyno ave., Chicgo

Kupte si

PŘEPLAVNÍ LIS DO ANEBO Z ČECH ZA NEJLEVNĚJŠÍ CENOU

J. J. HAVELKA vrchního přeplavního jednatele Z Prahy do Chicago Z Plzně " " Z Písku " " Ze Strakonice " " Z Radnic do " " Z Kutné Hory " " Z Pardubic " " Kdo chce vědět co dšlá jízda do ho místa za Chicagem, ať připošte listu města do Chicaga.

POJIŠTĚNÍ PROTI

za nejlevnější poplatek Písárna otevřena v neděli od 8. do Adresa poštovní: J. J. HAVELKA Room No. 34, 144 E. Van St. Chicago Písárna: Lake Shore & Michigan R. R. B. Depot, Room 34.

Česko-americká kuc

Třetí valně rozmožněné vydání Česko-americké vyšlo právě tiskem. Obsahuje 298 stranách mnoho set nových téžších předpisů k přípravě. Vřzná prodává se za \$1.00, jsme obdrželi zásobu sp. 2—) Vyd. Pokroku z